І чужому научайтесь, й свого не цурайтесь... Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807; з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200; з Ню Йорку (212) 227-5250, (212) 227-5251

РІК LXXXI. Ч. 82. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК СЕРЕДА, 1-го ТРАВНЯ 1974 ЦЕНТІВ 20 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK WEDNESDAY, MAY 1, 1974 No. 82. VOL. LXXXI.

Менор Джуніор Коледж влаштував виставку двох мистців

Дженкінтавн, Па. (Л.К.) Під спонзоруванням Дорадчої Ради Менор Джуніор Коледжу, що його ведуть Сестри Василіянки, та за почином Матері Ольги, президента коледжу, тут у суботу 27 квітня ц. р. о год. 4-ій по полудні у бібліотеці цього коледжу, вже вдруге відкрито виставку малярських праць. Перша цього роду образотворча виставка картин і скульптур відбулася 1973 року вліті під час відвідин Блаженнішого Патріярха Йосифа у Філядельфії. Вона була спонзорована Менор Джуніор Коліджом, влаштована проф. Петром Мегиком, Об'єднанням Мистців Філядельфії та довколишніми мистцями. Ціллю влаштування цих виставок Менор Джуніор Коледжом є поширювати культурно-освітню працю і підтримувати українських мистців. Цьогорічна виставка — це малярські праці Юрія Гури, 31 олійних образів і 14 скульптур Петра Капшученка.

Юрій Гура народився у Львові, в Кракові у 1956 р. закінчив Мистецьку академію. У 1961 р., отримавши стипендію, з міністерства культури і мистецтв, виїхав до Львова, Києва, Ленінграду й Москви, щоб поглибити свою мистецьку освіту. Свої праці він виставляв у Польщі, Норвегії, Франції, Чехо-Словаччині та Югославії, а після переїзду за океан — у ЗСА, Канаді. Його картини знаходяться у музеях Польщі, Японії і в Римі. У лютому 1974 р. незвичайно прихильно писали про нього французький критик Дженевіcль Мазель у газеті „Ніце Мартін", називаючи його поміж 200 малярями, як третього зверги, та французький маляр і критик Сігеля, в часописі „Ль Індепендет Міді".

Маестро Петро Капшученко — уродженець України. Скульптуру студіював у кількох школах Східньої Европи. У нього — мистецькі праці в бронзі, терра-коті і дереві, їх можна було оглянути в Німеччині поміж 1946-1963 рр., а пізніше в Аргентині, де мистець перебував від 1950 - 1963 рр. Вільний Університет у Буенос Айресі надав йому звання почесного члена, відзначаючи тим його праці з мистецтва і культури. Праці скульптора знаходяться у багатьох приватних колекціях у Аргентині, ЗСА та інших країнах. Від 1963-19739 рр., відбулося багато виставок його творчости, за що він отримав ряд нагород. Недавно влаштовано дві його виставки: одна в Музеї Мистецтв в Спрінгфілд, Масс. у 1972 р. і друга — в Музеї Мистецтва столичної округи Вашингтону, Гегерставну, Мериленду, а теперішньо за цим по різних містах Америки. Обидва мистці, Петро Капшученко і Юрій Гура, живуть у Філядельфії. Увесь час на виставку до бібліотеки Менор Джуніор Коледжу приходило поважне число відвідувачів. Туди й навідалася відома американська рецензентка і критик Доріті Графлі з журналу „Арт ін Фокус", який подав огляд на малярські виставки. Виставка, яка почалася 27-го квітня триватиме до 12-го травня.

Цієї суботи „Самопоміч" відбуде в Ню Йорку З'їзд Делегатів

Ню Йорк. — Вже цієї суботи, 4-го травня, відбудеться тут в залі Окружної Ради Союзу Українок Америки в будинку Кредитової Кооперативи „Самопоміч" при 108 Друга авеню 16-ий Звичайний З'їзд Делегатів Об'єднання Українців в Америці „Самопоміч". На порядку нараді цього З'їзду звіти Головної Управи та вибір нових керівних органів на чергову дворічну каденцію. Почнеться З'їзд ранком о годині 9-ій після ранішньої певідомленої реєстрації делегатів, а закінчиться спільною вечерею делегатів того ж самого дня вечером о год. 7-ій.

Школа Роми Прийми повторить „Пер Ґінта" в Ню Джерзі

Ню Йорк, Н. Й. — У неділю 5-го травня ц. р. о год. 2-ій по полудні в Саммит, Н. Дж., у приміщенні Саммит гайскуля, під патронатом 86-го Відділу СУА, виступить Балетна Школа Роми Прийми-Богачевської (100 молодих учнів — танцюристів) із балетом в трьох діях — „Пригоди Пер Ґінта". Балет цей оснований на на драмі Г. Ібсена, до музики Е. Ґріґа; постанова і хореографія Роми Прийми-Богачевської, декорації — Володимира Бачинського. В році 1973-му ця ж Балетна Школа виступала в Ню Йорку, у вщерть виповненій залі Бруклинської Академії Музики, здобуваючи признання публики і преси. До давніших балетних репертуарів і постанов Роми Прийми Богачевської належить балет „Квіти папороті", яким вона також здобула великий успіх і численні відгуки в пресі. Цим разом у балетній постанові „Пригоди Пер Ґінта" ролю Сольвейги виконає Іза Павлюк — солістка Американського Балетного Театру і студентка відомої Балетної Школи балетмайстра Балланчині; інші ролі виконуватимуть: Пер Ґінт — Джордж Монтабоно, колишній соліст із Школи Джофрі Балету; Аза — Дарія Генза; Наречений — Тарас Кальба; дочка короля Тролів і Анітра—Роксоляна Бабюк. Ці цим же балетним репертуаром, — Школа Роми Прийми Богачевської виступатиме також 12 травня ц. р. у Філядельфії.

Рекомендують підвишку цін на газети

Ню Йорк. — На річному з'їзді Асоціяції газет, видавців американських газет, який відбувся тут в готелі Валдорф Асторія, присутні висловили думку, що ціни на газети треба обов'язково підвищити до 20 центів. Видавці великих щоденників, як „Ню Йорк Таймс", „Дейлі Ньюс", „Вашингтон Пост" й інші заявили, що тільки самий папір і доставка газет виносить їх 25 центів. Як відомо, щоденник „Ню Йорк Пост" вже давніше підніс ціну до 20 центів. З огляду на підвищку ціни на папір, який тепер в гуртовому розпродажу виносить понад 200 доларів за тонну, не можливо, кажуть видавці, втримати дотеперішні ціни.

ДОПОВІДЬ Д-РА А. БЕДРІЯ В ДЖЕРЗІ СИТІ

Джерзі Сіті. — У зв'язку з загальною акцією в обороні нескорених, заходами 12-го Відділу ООЧСУ і в узгідненні з місцевим Відділом УККА, в суботу, 4-го травня ц. р. о год. 6:30 вечора, у власній домівці Українського Народного Дому — відбудеться тут широка доповідь для громадянства, яку виголосить д-р Анатолій Бедрій на тему: „Нескорена Україна в боротьбі за державне визволення".

ПРЕЗИДЕНТ НІКСОН ПОГОДИВСЯ ПЕРЕДАТИ ЮРИДИЧНІЙ КОМІСІЇ ЗРЕДАҐОВАНІ ТРАНСКРИПЦІЇ МАҐНЕТОФОННИХ ЗАПИСІВ

Вашингтон. — У драматичним 35-хвилинним виступі на телебаченні президент Ніксон у понеділок, 29-го квітня, повідомив, що він передасть Юридичній комісії Палати Репрезентантів, а також оприлюднить транскрипції відповідних частин магнетофонних записів, які відносяться до Вотергейтської афери. У своїй промові Президент кілька разів повторив, що хоча деякі частини цих записаних на стрічку розмов можуть суперечити одна одній, та що різні люди можуть деякі частини інтерпретувати по різному, то ці транскрипти, як також всі інші документи, передані раніше Білим Домом, докажуть, що він, тобто Президент, не був причетний до Вотергейтської афери ані старань затаїти її та що всі його попередні заяви в цій справі були правдиві.

Президент Ніксон повідомив, що 1,200 сторінок зредагованих транскриптів охоплюють не тільки 42 магнетофонні записи „вимагані Юридичною комісією, але також велику скількість записань, яких Комісія не вимагала у своїм формальним виклику, переданому Білому Домові 11-го квітня ц. р. Щоб не було сумніву, що передані транскрипції охоплюють всі відповідні частини записів, президент Ніксон заявив, що запросить голову Юридичної комісії, демократичного конгресмена Пітера Родіно, та конгресмена Едварда Гачінсона, провідника республіканської меншости в Комісії, щоб прослухали оригінальні магнетофонні записи та ствердили, що тільки ті частини розмов, які не стосувалися Вотергейту, були пропущені. Президент також повторив свою готовість під присягою відповісти на передані йому на письмі питання.

Ще не відомо, чи Юридична комісія погодиться на таку розв'язку проблеми, бо вона вимагала передачі цілих магнетофонних записів, а не тільки „транскрипцій „відповідних частин". Думають, що більшість республіканських членів комісії задовольняться переданою їй транскрипцією, але демократичні конгресмени, які становлять більшість членства Комісії, правдоподібно рішать, що така розв'язка не є задовільна.

У своїм виступі на телебаченні президент Р. Ніксон заявив, що транскрипти, які охоплюють розмови Президента із його дорадниками від 15-го серпня 1972-го до 27-го квітня 1973-го року, докажуть законодавцям і американській публіці, що Джон Дін, головне джерело тверджень відносно здогадної причетности Президента до Вотергейту, говорить неправду. Президент також повторив, що до 21-го березня 1973-го р. нічого не знав про спроби затаїти цілу Вотергейтську аферу, а тільки довідався про це саме того дня від Діна. Але президент Ніксон у понеділок також вперше сказав, що під час тієї розмови з Діном він, тобто Президент, кілька разів заторкнув можливість виплачування великої суми грошей одному із вломників до головної квартири Демократичної партії в заміну за його мовчанку відносно „однієї справи, яка була зв'язана з державною безпекою". Але вкінці розмови з Діном, сказав Президент, таку можливість „купити мовчанку" він, Президент, сам відкинув, як також відкинув можливість улаславлювання засуджених вломників. У своїм виступі на телебаченні президент Ніксон зазначив, що власне трaскрипт цієї розмови з Діном може викликати суперечні інтерпретації, бо тоді були обговорені різні можливі розв'язки цієї проблеми. Президент натомість нічого не сказав про те, що невдовзі після цієї розмови з Діном вломник Г. Говард Гант, який вимагав ці гроші, таки їх одержав від Комітету для перевибору Президента. Ця справа правдоподібно викличе ряд нових питань і сказів.

Промовляючи в понеділок, президент Ніксон виявив бажання нарешті покінчити з Вотергейтом, щоб мати змогу присвятити всю увагу більш пекучим справам внутрішньої та закордонної політики ЗСА. Він сказав, що хоча передані ним транскрипції „відповідних частин" магнетофонних записів напевно дадуть почин новим питанням і новим закидам, то він плянує продовжувати роботу, на яку вибрало його населення Америки, так як найкраще вміє.

Сенатор Фулбрайт може програти наступні правибори

Литл Рак, Арканзо. — Опитування, переведене агентством „Мид - Савт Опінйон Сирвейс", виявило, що ліберальний демократичний сенатор Джей. В. Фулбрайт в Арканзо може програти наступні демократичні правибори до губернатора Дейл Бамперса. Опитування, переведене на початку березня, виказало, що 60 відсотків із запитаних голосували б у правиборах за Бамперсом, 27 відсотків голосували б за Фулбрайтом, а 13 відсотків заявили, що ще не є певні. Правибори Демократичної партії мають відбутися в червні ц. р. Як відомо, сенатор Фулбрайт є головою Сенатської комісії для закордонних справ. На тому пості він часто критикував і критикує закордонну політику уряду президента Ніксона, а також гостро виступав і виступає проти „Радіо Вільна Европа" та „Радіо Свобода", вимагаючи їхньої ліквідації. До Сенату був вперше обраний 30 років тому й має великий вплив на інших законодавців. Думають, що опозиція Фулбрайта до політики Уряду під час В'єтнамської війни, як також його ліберальне становище відносно різного роду зв'язків із Совєтським Союзом наставили демократичних виборців Арканзо проти нього.

Студентські централі підтримують кандидатуру Р. Пітя

Ню Йорк. — Головні Управи Союзу Українських Студентських Товариств Америки (СУСТА) і Т-ва Української Студіюючої Молоді ім. Міхновського (ТУСМ) виступили з підтримкою кандидатури молодого адвоката Романа Пітя на радного міста Ірвінґтону в Ню Джерзі, закликаючи всіх своїх членів та виборців українського роду до активної співпраці в теперішній передвиборчій кампанії. Голова СУСТА Євген Іванців і голова ТУСМ Аскольд Лозинський у підписаному ними заклику звертають увагу, що „українці, громадяни ЗСА, повинні мати вплив на правління своєї країни, а цього можна добитися тільки через своїх вибраних репрезентантів до міських, стейтових і федерального урядів".

ПОРТУҐАЛЬСЬКІ ПАРТІЇ ПІДТРИМУЮТЬ ПЛЯН САМОВИЗНАЧЕННЯ І УНЕЗАЛЕЖНЕННЯ КОЛОНІЙ В АФРИЦІ

Лісбона. — Тут відбулася зустріч провідника військової хунти ген. Антоніо де Спіноля з лідерами португальських політичних партій, на якій були обговорені питання внутрішньої ситуації і політики в Портуґалії, а також відношення Портуґалії до колоніяльних володінь в Африці. Як інформують з португальської столиці, між військовою хунтою і політичними центровими та лівими партіями немає розходжень в поглядах щодо дальших заходів над демократизацією і лібералізацією державно-політичного і суспільного життя в Портуґалії та ліквідації решток правого авторитарного режиму останнього майже півсторічча під проводом Салязара і Каетано. Генерал А. де Спіноля мав прийняти пропозиції партійних лідерів щодо програми політичної акції, в тому сформування тимчасового уряду та очищення адміністрації Португалії від „фашистів", тобто прихильників попереднього режиму. Розходження між генералом Спінолею та партійними лідерами заіснували у питанні португальських колоній. В той час, коли ген. Спіноля і військова хунта не вірять, що населення африканських колоній є готове для самовизначення і повної політичної незалежности, партійні лідери вважають, що так не є і що португальський уряд повинен закінчити збройні акції проти повстанців та почати переговори з проводами повстанців в Анголі, Гвінеї-Бісау та в Мозамбік і створити передумови для самовизначення і політичної незалежности згаданих колоній. Треба відзначити, що політичні партії, які досі були в опозиції до поваленого режиму (Християнська демократична партія, соціялісти і комуністи) оформили спільний Португальський Демократичний Рух, який у переговорах з військовою хунтою виступає як об'єднана одиниця, що має власну програму політичної дії. Це міжпартійне об'єднання згоджується прийняти активну участь у тимчасовому уряді, що його очолюватиме ген. Спіноля а в якому ще один генерал займатиме пост міністра оборони. Коли йдеться про португальські колонії і їхнє майбутнє, то настанову португальського уряду з'ясував найкраще лідер португальських соціялістів Маріо Соарес, який повернувся до Португалії з п'ятирічної еміграції. Він заявив, що португальські колонії одержать незалежність, але „це мусить статися впорядкованим шляхом". Португальські партії плянують урочистості у зв'язку з поваленням режиму Каетано на 1-го травня. Цей день військова хунта проголосить формально національним святом Португалії.

Ліквідація португальської політичної поліції

Лісбона. — Ненависть населення Португалії після повалення режиму прем'єр-міністра Каетано звернулася в першій мірі проти португальської політичної поліції, яка становила опору авторитарного режиму і „була понад законом". Щоб не допустити до самосудів, військові чинники зарядили притримання членів цієї поліції під військовою охороною і водночас повідомили, що буде переведене слідство і ці поліції, які знущалися над в'язнями і над населенням, будуть притягнені до кримінальної відповідальности. Для державних потреб буде зорганізована цивільна політична поліція.

Дотеперішня політична поліція загально відома під назвою „Піде" і під офіційною назвою Генерального директорату безпеки, що була введена на місце назви „Інтернаціональна поліція державної безпеки". Зорганізована за часів володіння д-ра А. Салязара, ця поліція вславилася жорстокою поведінкою з ув'язненими противниками режиму. В країні вона мала широко розбудовану сітку таємних агентів та інформаторів, які слідкували за населенням. В 1934 році ця поліція була реорганізована в основному з допомогою представника гітлерівського Гестапо, а в 1936 році вона вже мала у своєму розпорядженні концтабір на острові Кейп Верде, де в'язні перебували у важких умовах. Ця поліція поширювала свою діяльність також за кордоном, коли йшло про переслідування політичних противників режиму на еміграції. Одним з голосних виявів такої діяльности за кордонами Португалії було вбивство в 1965 році опозиційного лідера на еміграції Умберто Дельгадо, який перебував в Еспанії.

Появилася нова книжка про російський імперіялізм

Ню Бронсвік, Н. Дж. — Цього тижня на книжковому ринку у видавництві Ратґерс Юніверсіті Прес появилася нова публікація „Російський імперіялізм від Івана Великого до революції" за редакцією професора історії д-ра Тараса Гунчака з Ратґерс Університету. Передмову до цієї книги написав відомий знавець східноевропейської історії, автор багатьох книжок на східноевропейські і російські теми професор Ганс Коґн коротко перед своєю смертю. У книзі співпрацювали автори: Генрі Р. Гуттенбах („Походження російського імперіялізму") і „Україна та московська експансія" Емануель Саркісіянс („Поновно розглянений російський імперіялізм"), Тарас Гунчак („Панславізм чи панросіялізм"), Раґнгілд М. Гаттон („Росія і Прибалтика"), Волтер Лайч („Російсько - польська конференція"), Троян Стояновіч („Російська домінація на Балканах"), Фіруз Кацемзадег („Російська пенетрація Кавказу"), Джеофрей Вгілер („Російське завоювання і колонізація Центральної Азії", Сун - Гван Чанг („Російський плян для Далекого Сходу"). До кожного есею додані списки джерельних матеріялів. Книгу доповнює вичерпний іменний та річевий покажчик та чотири мапи, які ілюструють розвиток російського імперіялізму. Серед мап є також мапа України і „московського краю" картографа Йогана Баптисти Гомана з Нюрнбергу з 17-16-го року.

Генрі Кіссінджер нараджувався з президентами Альжирії та Єгипту

Альжир. — Безпосередньо по закінченні переговорів з совєтським міністром закордонних справ А. Громиком в Женеві 28 і 29 квітня, державний секретар Генрі Кіссінджер виїхав до Альжиру, де зустрінувся з альжирським президентом Гуарі Бумедіном. Ця зустріч мала на меті забезпечитися підтримкою альжирського президента, який є у близьких контактах з Сирією, у переговорах між Сирією та Ізраїлем. З такою ж метою Г. Кіссінджер по зустрічі з Бумедіном поїхав до Єгипту для переведення там розмов з президентом Анваром ель-Садатом. Немає сумніву, що найважливішою була конференція з совєтським міністром закордонних справ в Женеві, враховуючи ролю ССР в Сирії і на Близькому Сході. На закінчення зустрічі Кіссінджера з Громиком був опублікований спільний комунікат, в якому обидві сторони заявили свою готовість „координувати свої зусилля, щоб допровадити до замирення" на Близькому Сході. В комунікаті відзначено також, що „обидві сторони заявляються за відновлення праці мирової конференції в справі замирення на Близькому Сході в Женеві у якнайскорішому реченці". В той сам час, коли відбуваються на зовні інтенсивні заходи, щоб допровадити до замирення між Сирією та Ізраїлем, в районі Голянських висот продовжуються бої з використовуванням панцерних частин та летунства.

Починають публікацію спогадів Н. Хрущова

Ню Йорк. — Американське видавництво „Тайм" підготовило до друку другу частину спогадів кол. генерального секретаря ЦК КПСС Нікіти Хрущова на основі збережених в ЗСА магнетофонних записів. Вийняткі з цих записів почав публікувати журнал „Тайм". Згідно з інформаціями „Ню Йорк Таймсу" з 29 квітня, весь записаний на магнітофонній стрічці охоплює яких 800,000 слів і був зроблений в роках 1966 до 1971, тобто кілька днів перед смертю. В записі є багато пропусків, але відносно легко встановити окремі дати з уваги на те, що у Хрущова була звичка кожен черговий запис почитати від подання дати і загального з'ясування теми. Автентичність записів Хрущова стверджено експертами поза всяким сумнівом. Публікований том розрахований на яких 500,000 слів. Пропущені записи стосуються або повторень, або їх редактор не вважав за настільки важні, щоб включати до книжки. В записах Н. Хрущова немає нічого, як пише Гаррісон Селсбері, що порушувало совєтські державні таємниці, зокрема немає інформацій про засідання Політбюро, про його усунення, а також про усунення його попередників Маленкова, Молотова та інших. На протязі найближчих десять років ніхто не матиме доступу до оригінальних матеріялів Хрущова з уваги на бажання видавництва „Тайм" охоронити джерело своєї інформації. Для науковців буде доступний транскрипт запису в російській мові. Спогади Н. Хрущова появляться в червні ц. р.

АНАТОЛІЙ РАДИҐІН ДОПОВІДАВ В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк. — (ЛЕВ) Понад 600 осіб з великою увагою вислухали в неділю, 28-го квітня ц. р. в Українському Народному Домі виступ жидівського поета, капітана морської фльоти СССР, що недавно в'язня большевицьких тюрем і концтаборів, великого приятеля українського народу і друга багатьох українських політичних в'язнів, як Валентин Мороз, Юрій Шухевич, Катруся Зарицька, Святослав Караванський, сл. п. Михайло Сорока і багатьох других.

Доповідь організували Організації Українського Визвольного Фронту Великого Ню Йорку і вона була, якщо йдеться про фреквенцію публики, одною з найуспішніших. Велика заля УНДому не вмішала великої маси людей (біля 150 осіб мусіли вдоволитись стоячими місцями), що прийшли почути з уст людини не тільки привітання від в'язнів-героїв, але також гірку правду про долю нашого народу на Батьківщині.

Капітан А. Радиґін, який до речі старається говорити українською мовою з домішкою російської, говорив цікаво. Свою доповідь оформлює так, що кожну частину можна вважати відокремленим епізодом. Він доповідї не читає і не користується жадним конспектом, тільки допоможними записками.

Віче відкрив Голова 2-го Відділу ООЧСУ в Ню Йорку Я. Косановський і передав дальше ведення вечора д-рові С. Галамасі, який привітав прелеґента і попросив до президії, крім А. Радиґіна, ще мґр Славу Стецько, мґра І. Базарка, М. Лозинську, д-ра. В. Левенця, Я. Косановича. Заля не вгавала від оплесків. Це так вітали присутні людину, що вважає себе другом українського народу.

Капітан Радиґін говорив про свої зустрічі з українськими політичними в'язнями і його дружні зв'язки з ними. На початку доповіді прелеґент відмітив, що говорить від імені Валентина Мороза, який особисто просив його не тільки передати привіт усім українцям в діяспорі, але закликав їх до збільшення активности на різних відтинках життя, бо тільки поспіхом …

(Закінчення на стор. 3-ій)

Східня Европа не може обійтись без України — пише проф. Голубничий

Ню Йорк. — У науковому піврічнику "Studies for a New Central Europe" (No. 3, 1973/1974) що його видає Середньо-Европейський Дослідний Інститут у Ню Йорку, — об'єднання чехо-словацьких, польських та мадярських професорів американських університетів та колишніх парляментарних і державних діячів, — надруковано статтю професора Всеволода Голубничого п. н. „Деякі реалітети економічної інтеграції Східньо-Центральної Европи". Це число журналу в основному присвячене обговоренню актуальної тепер концепції розброєння та невтралізації (за австрійським чи фінляндським зразком) всіх країн Східньої Европи та Західньої Німеччини. Проф. В. Голубничий у своїй статті вказує на глибоку інтеграцію народних господарств цих країн з Україною та на об'єктивну неможливість (надто великі кошти) розриву цієї інтеграції для Східньої Европи. Якщо б східньо-европейські країни порвали існуючі зв'язки з Україною, їхня промисловість залишилася б без сировинної бази та без ринків збуту, яких у достатній мірі на Заході немає.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Satu'day & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc., 30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07303.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — $24.00, на пів року — $12.50, на 3 місяці — $6.50. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Оборона політики відпруження

Другий з черги есей совєтського історика - дисидента Роя Медведєва у підтримку політики відпруження між СССР та ЗСА і іншими західніми державами має свою особливу вимову зокрема на сучасному етапі. З одного боку цей есей появився якраз в час, коли і з боку совєтських і з боку американських офіційних чинників робляться всі можливі заходи, щоб у максимальному засягу реалізувати узгіднений вже давніше на найвищому рівні плян поширення і поглиблення співробітництва між СССР та західніми державами, а з другого, — коли в Женеві західні держави остаточно скапітулювали перед совєтськими домаганнями і погодилися на формальне заакцептування політичного статусу кво в Европі, зокрема, коли йдеться про „непорушність" існуючих сьогодні політичних кордонів европейських держав. Річ ясна, нічого конкретного не можна сказати про те, чи і в якій мірі того роду розвиток подій на відтинку взаємовідносин між СССР і Заходом мав вплив на оформлення поглядів і пропозицій Р. Медведєва, у висліді чого він виразно поставив себе проти таких дисидентів як Андрей Сахаров чи Александер Солженіцин. Цілком можливо, що до таких поглядів він дійшов на основі власної аналізи підсовєтської дійсности і пороблених у зв'язку з цим висновків.

Як відомо, Рой Медведєв вперше виступив з того роду поглядами на політику відпруження ще на початку листопада 1973 року, вказуючи на те, що лібералізація і демократизація СССCР можлива тільки при передумові внутрішнього прогресу і що будь-який зовнішній натиск може цей процес якщо не припинити, то принаймні сповільнити. В есеї з листопада м. р. Р. Медведєв писав, що у випадку такої потуги, якою є СССР, „основні проблеми" країни „можуть бути розв'язані тільки народом і керівництвом країни", а не зовнішнім тиском". В есею, що появився під кінець квітня ц. р., Р. Медведєв повторив свої попередні міркування, доповнюючи їх аналізою дисидентського руху, який, мовляв, є настільки незорганізований і настільки слабий, що не може заважити на зміні в настанові совєтського керівництва. Що найважливіше, пише Медведєв, що те, що змагання за „демократизацію" СССР не має широкої всенародної бази, бо в актуальній ситуації народні маси зацікавлені більше покращанням життьового стандарту, як „демократичними свободами". Логічний висновок Медведєва: найперше треба добитися поліпшення побутових умов, а тоді народ сам почне змагатися за свої права. Політика відпруження і економічно - технічної співпраці СССР з Заходом забезпечить прогрес СССР, а тим самим створить передумови для лібералізації і демократизації країни.

Як відомо, з висновками Р. Медведєва не згоджуються інші дисиденти, в тому й такий чільний дисидент як А. Сахаров, який, подібно як А. Солженіцин, вважає, що без відповідного натиску зі зовні в СССР нічого не зміниться і що Захід не повинен йти на співпрацю з СССР без відповідних передумов. Враховуючи досвід минулого, а зокрема посталінського періоду, треба приймати, що погляди противників Роя Медведєва в оцінці політики відпруження є набагато реалістичніші.

І буде суд...

Вирок лави присяжних в Ню Йорку минулої неділі, 28-го квітня, яка вирішила, що Джон Мічел і Моріс Стенс, два колишні члени Уряду президента Ніксона, невинні у видвигнених проти них обвинуваченнях за здогадне намагання перешкодити в слідстві в справі нелеґальних фінансових трансакцій Роберта Веска за його поважний внесок на передвиборчу кампанію за перевибір президента Ніксона, може послужити клясичним прикладом американського правосуддя. Це зокрема тому, що в теперішній метушні в справі Вотерґейтської афери та виявлених і доказаних ряду випадків корупції на різних щаблях міських, стейтових і федерального урядів, публічна опінія, віддзеркаленням якої є преса, готова була признати двох згаданих діячів за винних без суду.

Судова розправа Мічела і Стенса не була перша і не є остання в теперішніх намаганнях судових і законодавчих властей внести якесь світло в ті внутрішньо-політичні американські події, які від якого року затроюють політичну атмосферу та навіть кидають поважну тінь на американську систему. Проте, вирок лави присяжних цю атмосферу таки до деякої міри прочищує і таки збільшує довір'я до системи, яка вже багато років в історії перетривала навіть найбільші потрясення.

Поставлене в заголовку цього коментаря твердження: „І буде суд . . ." у нас, звичайно, пов'язується із поетичним: „І буде суд, і буде кара". Ці поетові слова відносились до справді винних. Але в американській системі суд сам по собі ще не означає кари, якщо він відбувається над невинними.

Сенатори вимагають більше голосу в ділянці державних таємниць

Вашинґтон. — Сенатори Едмунт Маски з Мейну та Джекоб Джевітс із Ню Йорку внесли законопроєкт, який пропонує надати Конґресові більше голосу щодо вирішування які інформації мають бути задержані в таїні з огляду на державну безпеку. Законопроєкт пропонує створити спеціяльне бюро, яке занималося б таємними державними документами, а також пропонує надати Конґресові право голосу відносно клясифікації різного роду інформацій та документів, тобто, щоб не тільки екзекутивна, а також і законодавча частина федерального уряду мала право рішати котрі інформації повинні бути задержані в таємниці та на який період часу. Як відомо, за каденції президента Ніксона вже часто приходило до конфронтації між Білим Домом і Конґресом відносно засекречення інформацій, наприклад, в справі бомбардування ворожих позицій в Камбоджі. Уряд твердить, що це бомбардування мусіло проходити без розголосу з огляду на стратегічні та тактичні міркування, а законодавці твердили, що американське суспільство мало право знати про ці заходи американських збройних сил.

Я. Гайвас

ЗНАК ЧАСУ

У найбільшому розгарі енерґетичної кризи радикальний президент соціялістичної Альжирії, Уарі Бумедієн, запропонував відбути окрему надзвичайну сесію Генеральної Асамблеї ОН з метою обговорити питання сирівців, їхнього розподілу й ціни у зв'язку з господарськими потребами продуцентів. Мабуть, ця його пропозиція була відповіддю на американські пляни скликати до Вашинґтону конференцію промислових країн Заходу для обговорення спільної постави в обличчі арабського ембарґо на вивіз нафти. Самозрозуміло, що пропозиція Бумедієна зустріла виразний спротив індустріяльних потуг, зокрема ЗСА. Бракувало ще тільки того, щоб у додаток до браку нафти і катастрофічного зросту цін долучилася подібна ситуація з підставовими сирівцями. З другого боку продуценти сирівців, серед яких переважаюче число господарсько відсталих країн, привітали цю пропозицію із захопленням, шукаючи для себе доріг виходу з господарських труднощів.

Колись такий конфлікт інтересів закінчився б перемогою промислових потуг. Цим разом, одначе, вийшло зовсім інакше. Вагою своїх голосів, в и к ористовуючи всесторонній упадок престижу і міжнародних впливів великодержав, малі й убогі країни без труду довели до відбуття такої сесії. Цей факт ще раз поставив перед очі світової публічної опінії дійсний стан і відношення сил у світі. Не зважаючи на промислові, технічні переваги, на накопичення величезних багатств, на мілітарну потугу західні великодержави на чолі зі ЗСА не мали ніяких виглядів протиставитися країнам, яких імен звичайний читач преси навіть не знає.

У вівторок, 9-го квітня, ця надзвичайна сесія почалася. Відкрив її своєю промовою Генеральний секретар ОН Вальдгайм. Він же тією промовою надав напрямок ходові нарад і тон іншим виступам. Генеральний секретар вийшов зі ствердженням потреби н о в о ї „економічної світової системи і соціяльного ладу", яких завданням забезпечити задоволення життьових конечностей усіх народів і людей. Він ствердив, що ми ввійшли в добу незалежних націй, які повинні добровільно координувати свої засоби й зусилля, щоб усунути нужду в різних країнах, забезпечити всіх відповідними харчами, наладнати справедливе й ощадне користування світовими засобами енерґії, взяти під контролю непропорційно великі зброєння, упорядкувати хаотичні монетарні відносини й накінець урегулювати щораз то більше настирливу проблему приросту населення.

Приблизно в подібному тоні виступив тиждень пізніше представник ЗСА Генрі Кіссінджер. Видно, ЗСА погодилися із конечністю поступитися вимогам бідніших і менших країн, бо ж кожний нарід має однакове право на ріст і розвиток, кожне державне правління суверенно рішає свої внутрішні питання й чужі впливи й чужі капітали мусять з тим рахуватися. Хоча правління ЗСА зовсім не скривало свого незадоволення ініціятивою Бумедієна, президент Ніксон не лише прийняв його з нагоди його участи в тій надзвичайній сесії, але й потрактував його дуже приязно й виявив зрозуміння до його постулятів.

Могло б здаватися, що перебіг тієї сесії буде надзвичайно спокійний і згідливий. Воно, мабуть, і так булоб, коли б не факт, що не всі держави й потуги виявляють зрозуміння до потреб і вимог інших. Є такі, які приписують собі права диктувати іншим, накидати їм свою волю, використовувати й поневолювати часово слабших. Було б дуже зле, коли б на цій сесії не знайшлися державні мужі, які вказали б на це. Джерело світових клопотів і нестатків не тільки у відсталості й недостатньому розвиткові частини світу, не тільки в тому, що природа нерівномірно розділила свої блага, але в першу чергу в тому, що ще є держави й режими, які живуть і далі хочуть жити та рости коштом інших. І на це дуже виразно і без „дипломатичних промовчувань" вказав представник Пекіну, голова червоної китайської делеґації.

Китайський представник, Тенг Гсіяо-пінг, віддав данину вчорашньому, коли заатакував ЗСА і СССР, звинувачуючи їх у намаганнях захопити в свої руки гегемонію світу. Він закинув їм в однаковій мірі експлуатацію і намагання старшувати у світі. Але це, як сказано в и щ е, б у л а ц я, я к у він уважав за відповідне скласти, щоб в очах усіх лівих течій у світі вийти правовірним і незаплямленим революціонером. Та це й зрозуміли всі інші, зокрема представник ЗСА, який виступав після китайця і зовсім не звернув у своєму виступі уваги на ті пропаґандивні вискоки. За те представник СССР, Андрей Громико, не міг дозволити собі на таке, бо голова китайської делеґації ясно й виразно представив характер і світову ролю СССР та російської комуністичної партії (КПСС).

Він ствердив, що імперіялізм большевизму довів до фактичного знищення т. зв. соціялістичного табору. Сьогодні цей табір — це з одного боку московських імперіялістичний центр, а з другого — десятки поневолених ним народів. Він вказав, як димовою заслоною соціялізму червона Москва своїми і своїх сателітів військовими силами окупувала соціялістичну Чехо-Словаччину, як вона уживає сили й насильства в інших країнах і частинах світу. „Наживаючись коштом інших він (тобто СССР — прим. наша) дійшов до меж, рідко коли спотиканих у випадку інших імперіялістичних країн... Спільні підприємства, які він веде в деяких країнах під вивіскою „допомоги" і „підтримки" в дійсності є копіями інтернаціональних корпорацій. Звичайною його (СССР — прим. наша) практикою є загортати високі ціни за перестарілий виряд і нездалу зброю та вимінювати їх на стратегічні сирівці і сільськогосподарські вироби в країнах, що щойно розбудовуються... Він використовує труднощі інших... Треба підкреслити, що ця суперпотуга, яка прикривається соціялізмом є не абияким мастаком в неоколоніяльному господарському плюндруванні... Це додатковий доказ, що маємо до діла зі соціялізмом на словах, та імперіялізмом на ділах".

Оці вийнятки з виступу китайського представника не залишають ніякого сумніву, в якому пункті знаходяться совєтсько - -китайські відносини. І під цим огля-

(Продовження на стр. 4-ій.)

М. Данилишин

ВАЖЛИВІ Й ПЕКУЧІ СПРАВИ

(Ще про справи і положення української еміґрації в Південній Америці)

Останньо, в нашій пресі появилися ряд статтей, які обговорюють, а може й частинно виясюють, дійсний стан українських спільнот в Південній Америці, ситуація яких в деяких країнах є загрозлива, а знову в інших — вимагає належної орієнтації чи навіть частинної зовнішньої моральної допомоги. Деякі статті заподані на підставі моєї доповіді і вони мають виключно інформативний характер, — але деякі, як редакційна стаття „Свободи" з дня 22-го березня ц. р. підкреслює критичність ситуації та видвигає потребу протидії відносно нидіння українських спільнот у деяких державах Латинської Америки, що є дуже влучною та актуальною пересторогою перед загрозою, яка постійно зростає, головно серед малих наших середовищ, які, не маючи відповідного проводу, опинилися в складних відносинах і не можуть своїми силами тому лихові протиставитися та потапають у чужому і несприятливому оточенні.

Знову інші статті як „До положення української еміґрації в Південній Америці", („Свобода", ч. 63 з 3-го квітня), яку підписує п. І. С. Коропецький, покликаючися на опубліковані аналізи мґра Романа Ільницького, широко обговорює загрозливий стан української спільноти Півд. Америки, головно загрозу денаціоналізації,— пропонуючи як вихід з ситуації „переселення українських скупчень з різних країв теперішнього їх поселення" до однієї із провінцій Канади, як Манітоба, яка на його думку найкраще на це надається, і це мав би бути успішний вихід із такої ситуації загрожених.

Цей сміливий плян доповнюється ще такими заувагами: напевно, хто прочитає ці рядки, всміхнеться і скаже — все гарно, але наскільки це реальне? Правдоподібно так усміхалася більшість жидів майже сто років тому, коли вони слухали пропозиції Т. Герцля про потребу заселення Палестини. Чи не було б варто тепер нам, як тоді жидам, призадуматися над подібним проєктом? Першим кроком у нашому випадку повинна бути конференція зацікавлених цією справою людей, які є, і тоді докладно цю ідею не лише сформулювати, а головно зацікавити нею належних людей, належні інституції та громади різних наших поселень.

Беручи під увагу згадані публікації, а головно їхні проєкти та пропозиції, уважаю доцільним висловити свою думку відносно порушених справ, бо думаю, що ця справа є однією із найважливіших та найбільш пекучих проблем нашої еміґраційної дійсности.

Вісті, якими переповнена наша преса, наявно підкреслюють критичну ситуацію деяких наших скупчень, і якщо вони не дістануть своєчасної допомоги, то це може мати для них катастрофічні наслідки.

Це все реасумуючи черговий раз, підкреслюю, що порушені повище справи дуже актуальні і вимагають негайного та вичерпного, прилюдного обговорення на сторінках преси, не тільки поодинокими особами, а головно між нашими Центральними Установами та їхніми Проводами.

Скликання запропонованої у тій справі Конференції не лише побажане, але конечне і цією справою повинен зайнятись Секретаріят СКВУ, підготовляючи не тільки її програму та реченець, а в першу чергу належно розглянути положення наших скупчень кожної із загрожених держав зокрема, і по можливості, вже з документальними даними та відповідними й уповноваженими делеґатами ці справи розв'язувати.

Ініціятиву в тих справах повинен перебрати Секретаріят СКВУ, започатковуючи акцію належної протидії і за посередництвом його крайових представництв пожвавити контакт із всіма нашими поселеннями, щоб зібрати всі можливі дані про дійсний стан поодиноких скупчень і спільно з ними шукати успішного виходу з цієї складної ситуації, що її переживають наші громади в деяких державах їхнього поселення.

ТРИБУНА У. Н. СОЮЗУ

ПРОЄКТИ І ПРОПОЗИЦІЇ ДЛЯ 28-ОЇ КОНВЕНЦІЇ УНС

Від Редакції: Параграф 17-ий Статуту Українського Народного Союзу про обов'язки поодиноких конвенційних Комісій, що: Статутова комісія . . . має теж обміркувати всі передконвенційні проєкти для добра і добробуту Союзу, подані Відділами, по схваленні або справленні їх Головним Екзекутивним Комітетом, і має запропонувати Конвенції, що в тій справі треба зробити".

Отже, в Статуті нічого не сказано про публікацію тих проєктів в офіціяльному органі УНСоюзу, що ним є „Свобода". Проте, публікація таких проєктів перед Конвенцією належить вже до традиції і її продовжуємо, публікуючи ці проєкти і в такій формі, як їх одержано з Головного Екзекутивного Комітету.

ПРОПОЗИЦІЇ ЗАГАЛЬНИХ ЗБОРІВ 106 ВІДДІЛУ УНСОЮЗУ БРАТСТВА СВ. НИКОЛАЯ В ЧИКАҐО З Д. 24 ЛЮТОГО 1974 Р.

Загальні Збори Братства св. Николая Відділу 106 УНСоюзу в Чикаґо звертається до 28-ої Звичайної Конвенції УНС у Філядельфії зі слідуючими побажаннями-пропозиціями:

1) Признати всім старшим членам УНСоюзу, що є власниками грамот на ціле життя, т. зв. „В" (Даблю) і сплатили вже повну квоту, на яку були обезпечені (з відчисленням пренумерати „Свободи" ii.), — таку річну дивіденду, щоби вистачала на оплату повної річної вкладки до УНС. Примінювати цю практику до членів від 70-го року життя.

2) Підвищити річну дивіденду для всіх тих членів, які сплатили вже свої грамоти (прим. П/20 до такої самої висоти, яка обов'язує для активних членів.

3) Виплачувати повну річну дивіденду для всіх тих членів, які знаходяться на місячному розметі в місяці грудні дотичного ділового року, а не як досі практикується, є на списку розмету з місяця квітня слідуючого року.

ПРОПОЗИЦІЇ ЗАГАЛЬНИХ ЗБОРІВ ОКРУГИ БАЛТІМОР, ВАШИНҐТОН, Д. К., І РІЧМОНД

Члени Українського Народного Союзу вносять такі резолюції, що їх вони схвалили на своїх Окружних Зборах в дні 18-го березня. 1973го року в Балтіморі, Мд.:

1. Закликаємо, щоби Головний Уряд УНС в Джерзі Сити подбав, щоби Статутова Комісія приготовила Статут та Правильник для Окружних Комітетів та подала їх до затвердження на найближчій Конвенції в 1974-му році.

2. Пропонуємо, щоби Головний Уряд УНС піддав найближчій Конвенції в 1974-му році до ухвалення постанову, щоб Округи, а не Відділи, вибирали делеґатів на Конвенцію і при тому виборі щоби вони трималися таких напрямних:

а) Округи вибирають делеґата від 250-300 членів.

б) Округи вибирають делеґатів з тих Відділів, що мають найбільше членів, беручи при тому під увагу ті Відділи, які протягом чотирьох років придбали найбільше членів та вив'язувалися з точним збиранням вкладок, як рівнож розраховувались своєчасно із касою УНС.

в) Кандидатами на делеґатів від Округи повинні бути лише ті члени, які брали активну участь у праці Відділу в своїй Окрузі та приєднали протягом останніх чотирьох років неменше 40 членів.

3. Наш проєкт, щоб Округи, а не Відділи вибирали делеґатів на Конвенцію, мотивуємо тим, що 500 делеґатів, як це є дотепер, це завелике і закоштовне тіло. При 200 чи 300 делеґатах, Конвенцію можна відбути в трьох днях на Союзівці чи навіть у новозбудованому домі УНС в Джерзі Ситі, а заощаджені гроші в той спосіб можна зужити на стипендії для студіюючої молоді, або на побудову дому для старших, самітніх членів УНС.

За Резолюційну Комісію:
Володимир Сушко
Теодор Хай
Михайло Хома

ПРОПОЗИЦІЇ ДЕЛЕҐАТА 19-ГО ВІДДІЛУ

Щочотири роки Український Народний Союз видає на Конвенцію понад 200 тисяч дол. (Остання Конвенція коштувала 239 тисяч дол.).

Щоб заощадити видатки, які під цю пору аж надто потрібні Українському Народному Союзові на інші корисні цілі, вдруге пропоную змінити статут Українського Народного Союзу.

Українським Народним Союзом повинна рядити Рада Директорів, яку можна вибрати з-поміж членів УНСоюзу, наприклад, один член Дирекції від 10-ти тисяч членів. Статут можна достосувати до подібних американських з а безпеченевих установ. Інша наша братська установа переводить голосування поштою-писемно, без конвенційних видатків. Це саме може бути і в Українському Народному Союзі.

Роман С. Голіят,
делеґат 19-го Відділу

Лука Луців

ІВАН КЕРНИЦЬКИЙ В ЛІТЕРАТУРНІЙ КРИТИЦІ

(Промова на Літературному вечорі в Ню Йорку)

3

В повісті Керницького маємо головних героїв, маємо, що так скажу, одність місця й одність часу, маємо й одність „акції" (Давиденко назвав її „про повоєнний Львів, власне про його передмістя, і про львівських сірих людей"). Американський автор написав був повість про повстання в жидівському ґетто у Варшаві під заг. „Ди Волл" („Мур") і рецензент цього твору в „Ню Йорк Таймсі" писав про неї у статті, названій „Повість — це повість — це повість".

Другим рецензентом цього твору був поет Вадим Лесич, він писав у травневому числі „Вістника", Ню Йорк, 195, ст. 29-30.

Рецензент вважає цю повість „безперечно новим осягом її автора. В повісті є два герої, які мають свої правзори у великій літературі — у Сервантесовому Дон Кіхоті і Санчо Пансі..., а передусім у пригодницьких творах Конана Дойля у персонажах Шерлока Голмса і д-ра Ватсона". Лесич гадає, що „деякі ситуації в повісті справді помислові й дотепні, читається цілість легко, навіть тяжко від читання відорватися. Це, безумовно, цікаво написана книжка. Герої змальовані кольоритно і дотепно. Діялог жвавий і легкий. Ситуації, хоч іноді небуденні, проте, здебільша зовсім природні і цікаві. Акція повна життя, рвучка, але без несподіваних зривів". За недоліки вважає Лесич те, що в творі — „нецупке композиційне пов'язання частин, які моглиб бути пересувані досить довільно".

Остап Тарнавський писав у „Листах до приятелів" (1958, червень, ст. 6-8), що „остання книжка Керницького ще не є вповні гумористичною повістю", та вона „доказує, що письменник поважно і відповідально ставиться до формального питання". Та „Керницькому бракує витонченого досвіду і різкої сатири". Тут треба пояснити, що Тарнавський на початку своєї рецензії довше писав про „гумор і дотеп. Гумор — це опис смішного таким, яким воно є. Дотеп — це розробка смішного, через порівняння або контраст із чимсь іншим. Тож гумор — це природний, чи випадковий розвій, це людські абсурдальності, це веселі випадки, ситуації, чи характери; дотеп вже продукт мистецтва й уяви, це ілюстрація і підкреслення абсурдальности ч е р е з насвітлення, порівняння, контраст; дотеп, як сказав англійський філософ Лок ще у XVII сторіччі — лежить у сфері ідей". (Як бачимо, то тут Тарнавський подібний до д-ра Грицая, хоч він, Тарнавський, згадує Миколу Зерова, який писав, що „популярного гумору в нашій літературі багато", але „у сфері ідей, де панує дотеп", в нас „нема творів із дотепом".

Григор Лужницький в „Америці" (1958) пише подібно, як О. Тарнавський, що „українці мають чимало дотепу й гумору, але в нашій літературі гумору й сатири майже нема". Рецензент пише, що „Герой передмістя" повістю по своїй будові не є, але зараз сам собі заперечує, кажучи, що „будова (цього твору) дуже зручна бо вона не томить, і нова інтриґа та нові персонажі урізноманітнюють не тільки тло повісти, але дають можливість авторові розвинути як щодо характерів так і щодо стилю нові підходи і нові прийоми" (?).

О. Сий (Новицький) в „Гомоні України" (31. І. 1958) уважає, що „Герой передмістя" — „найсильніше з усього, що Ікер у цей десень дотепер написав". Радить перекласти цю повість на англійську мову.

Олександер Мох у Філядельфійському „Ш л я х у" (30. VII. 1958) побачив „моральну небезпеку для читачів від книжки" Ікера, який змалював героїв ОУН „як малощо не „батярів", або бодай мало моральних глузунів". О. Мох бачить в Ікера „безсумніву християнськ у прикмету і любов до ближнього... і любов до батьківщини", але пише про „недорозвиток релігійного світогляду автора". Цей рецензент ствердив, що „Керницький не такий то дуже побожний чоловік", і радив йому „поширити не тільки серце, але й розум: освічувати с в і й релігійний і етичний світогляд".

Ми вже згадували про д-ра Ростислава Єндика, який писав про „Героя Передмістя" в „Шляху Перемоги" (1958. ч. 30) — Єндик не називає цього твору повістю, бо йому бракує „внутрішньої єдности дії в психологічних перипетіях головних героїв". Рецензент хвалить „хід розповіді", бачить „скупість описів і психологічних мотивів дії осіб", та персонажі цього твору „не тратять виразности, а в деяких випадках майстерности у виведенні характеристики або мотивування їх вчинків". Єндик прочитав книжку „протягом одного дня", він сподівався дальших томів із цими самими героями.

М. Галів в „Українському Самостійникові" (1958, ч.16) закинув О. Мохові „нездатність відрізнити твори гумористичного жанру від інших". Книжку Ікера називав Галів „черговим здобутком української літератури гумористичного жанру", бачив в повісті „Фабульні несподіванки, напружені ситуції... та гарний причинок то історії Львова передвоєнного періоду".

Софія Наумович в тижневику „Українець - Час" (Париж, ч. 31 - 32, 1958) звернула увагу на це, що автор „подав наші підпільні дії під Польщею в легкому сатиричному тоні, бо це забезпечило його перед фальшем, який міг був закрастися при поважному трактуванні теми". В цій книжці маємо „героїку на весело", бо читач вже має досить „трагедійної романтики". Рецензентка хвалить ілюстрації Гуцалюка.

Іван Коровицький в „Українській Літературній Газеті" (ч. 8, серпень, 1958, ст. 7) підкреслював нове в „шостій книзі творчости Ікера, його жартівливе змагання з Конаном Дойлем", і то „змагання успішне". В новій книзі Керницького бачив Коровицький „різноманітність і виразність персонажів, влучно вжиту говірку Львова, а насамперед

(Закінчення на стор. 3-ій)

ІВАН КЕРНИЦЬКИЙ...

(Закінчення зі стор. 2-ої)

— дію". Повість „Герой передмістя" — це „книга справжнього гумору про достойний колишній Пьвів".

Олег Лисяк в „Гомоні України" (1958, 27 вересня ч. 40) похвалив повість Керницького тим, що її прочитав його молодий син, який привітав свого батька при приході додому словами „Добрий вечір, неоцінений пане інструктор". Лисяк сподівався, Керницький писатиме про дальшу долю свого „неоціненого пана інструктора".

Професор Лев писав і про повість „Герой передмістя" і бачив в „деяких героях конкретні особи передвоєнного Львова". Автор повісти „не насміхається зі своїх персонажів, а тільки підкреслює їх смішність, яких вони самі переважно не завважують".

. Іван Смолій заговорив про повість „Герой передмістя" у „Свободі" (ч. 82, квітень 1959 р.), в якій рік давніше зачав був оцінку твору Ікера В. Давиденко, Смолій звернув увагу на те, що в цій повісті говориться про підпілля між двома світовими війнами, коли воно було молоде і мало в собі „багато наївности, недосвідчености й трагікомічних ситуацій. Автор іде по лінії не героїчного, а комічного, не раз аж з нотками швейкіяди". Смолій вважає розділ про поліційного агента Когута за найкращий, бо „тут саме охопив автор типове в людях і ситуаціях.

13 авторів писали про повість Керницького — це рекорд у нас! Я цікавий знати, чи всі примірники продані, чи ще лежать у книгарнях. Знаю, що книгарня „Свободи" її не має, але тиждень тому там були ще 5 примірників, які при мені пішли, коли було повідомлення про Літературний вечір в ЛМ-Клюбі в Ню Йорку. Найновіша сьома книжка, з творами Ікера зветься „Будні і неділя". В ній є один розділ зі славної повісти „Герой передмістя" — „Трагічна смерть пана Макса", який, як пишеться в поясненні, не міг увійти до книжки в 1958 р. Цей розділ переконує в тому, що варт читати ту повість, і що варт читати і цілу сьому збірку Ікера, яку видало „Слово" в 1973 р., і появу якої ми ось тут відзначаємо. Випадало б перевидати і славну повість Ікера — „Герой передмістя", — і вступ до цього видання вже готовий — оця моя базграння...

Ювілей заслужених громадян

В неділю, 3-го березня ц. р. діти, родина і близькі друзі зійшлися, щоб привітати зі срібним ювілеєм Богдана і Євгенію Лавринів в Тимінс, Онтаріо, Канада. Цією несподіваною гостиною з нагоди ювілею зайнялися в першу чергу діти Ювілятів — син Орест та дочка Казя, в приміщенні якої відбувалася гостина.

При вході п-ва Лавринівих, присутні привітали їх „многоліттям", а Галина Дучак, сестра Євгенії Лаврин, і Ілля Дучак прип'яли корсаж з живих квітів на одягу Ювілятів. Також внучки вручили дідусеві і бабці букет живих квітів. Дочка Казя передала мамі букет 25 рож від похресниці з Торонта.

П-во Лавринів (Євгенія походить з Чернівець, а Богдан з Тернополя), були завжди примірними громадянами і жертвенними на українські цілі, а Богдан Лавринів це кол. голова української католицької церкви в Тимінс, член парафії від 1948 р., член УНСоюзу з 1967 р., вибраний голова Відділу УНС в роках 1968-69 і секретар Відділу в 1970 р.

Після обильної вечері склали свої побажання Альбіна Гіпаловська, яка розказала про життя і діяльність Ювілятів і її спільне знайомство з ними, складаючи при тому від себе щирі побажання. Після того присутні гості складали свої привітання п-ву Лавринівим. Дочка Казя і син Орест вручили батькам дарунки разом з побажанням щасливо дочекатись золотого ювілею. При тому син Орест подякував родичам за виховання, а всім гостям за вшанування їхніх родичів. За привітання дякували усім Ювілятам. Багато побажань наспіло телефонічною дорогою і листами з Торонто і Гамільтону.

Зібрані на ювілейному прийнятті не забули також за українську пресу і зложили на пресовий фонд „Свободи" 29 долярів. Жертводавцями були: Б. і Є. Лавринів, Іван і Казя Антонило, Гавриїл і Текля Олійников, Іван і Альбіна Гіпаловські, Василь Варкевич, Галина Суріяк, Ілля і Галина Дучак, Василь і Параскевія Мойсюк, Марія Теслюк, Федір і Марія Малий, Павло і Марія Робкалюк.

А. Гіпаловська

АНАТОЛІЙ РАДИГІН ДОПОВІДАВ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

активність українців за кордоном може не тільки облегшити долю українських політичних в'язнів, але також врятувати життя багатьом, що призначені КҐБістами на страту. Доповідач при тому згадав, побіч Мороза, імена багатьох інших в'язнів, як також колишніх вояків і старшин УПА та революційного підпілля ОУН, які, як твердить А. Радиґін, ведуть себе зразково і викликають подив не тільки у в'язнів інших національностей, але також в представників режиму.

Хоч А. Радиґін написав вже дещо у своїх спогадах, а тепер працює над більшою працею, однак його експресивний спосіб розповіді, головно коли він розповідає про товаришів недолі, заставляв публіку слухати його, як то кажуть, з затаєним віддихом. Присутні довідались про особливі три роди тюрм (особливо суворий, де тепер сидить Караванський і Мороз, суворий і Владимирську тюрму); про прізвища найлютіших катів і вбивців (Завялків, Федотов, Убрубов, Волін, Золотов); про долю українських жінок, про яких ходять цілі леґенди в цілому СССР; про страшну форму русифікації, що про неї ми так мало знаємо; про загибель 30.000 монахів і монахинь, похованих у „березовому" лісі; про т. зв. совєтських священиків, багато з яких служать в КҐБ; про „рубання сокирами" виробів українського мистецтва; про пупулярність в таборах революційних провідників, особливо С. Бандери і Я. Стецька і багато інших справ. З великою пошаною Радиґін розказував про Катрусю Зарицьку, перед якою кожний в'язень знімав шапку переходячи, а військові віддавали салют, а „вона немов свята благословила з нас вікна пральні, в якій працювала".

Вкінці доповіді А. Радиґін підняв сотні людей на ноги і просив їх стоячи вшанувати пам'ять тисячів українських в'язнів, які вмирали і вмирають кожного дня від вбивчої руки московського-большевицьких катів. А коли велика авдиторія стоячи схилила голови, Радиґін закінчив доповідь словами „Хай повстане вільна, соборна і незалежна Україна!".

Після доповіді, на прохання доповідача, йому поставлено цілий ряд питань, як, наприклад, чому звільняють дисидентів російської національности, а нікого з українців, що переказував Мороз еміґрації, які панують настрої в армії, який відсоток в'язнів української національности і багато інших. Також багато осіб висловили свої думки в дискусії. Доповідач давав відповіді, в яких між іншим відмітив декілька прізвищ російських десидентів, особливо Сахарова і Солженіцина і просив останнього не вважати ворогом українського народу. Він перестерігав також перед наївними сподіваннями деяких навіть еміґраційних політиків, які вірять в еволюційність большевицької системи. Радиґін рішучо заперечив можливість будь-яких полегш політичної натури, бо це означало б послаблення режиму і зріст національних визвольних рухів в цілій імперії, а навіть у сателітних країнах. В понеділок 29-го квітня А. Радиґін мав виступати перед Сенатською Комісією у Вашинґтоні і він прирік, що поставить справу України на першому пляні у своїх свідченнях. Закликом створити сильний український інформаційний центр у Вашинґтоні — закінчив Радиґін свою відповідь.

Коротко до присутніх промовила гостя з Европи, головний редактор АБН — Коресподенц і керівник бюра цієї установи мґр Слава Стецько, розповідаючи про успіхи української делеґації на УП-й Антикомуністичній Конференції ВАКЛ у Вашинґтоні, на якій то Конференції дуже успішно виступав якраз А. Радиґін. На заклик пані Стецько і голови Президії д-ра С. Галамая піддержувати працю АБН і ОУВФ, присутні на залі задекларували і частинно склали на Фонд Оборони України 19.000 долярів. Деякі особи жертвували по 1.000 і більще долярів.

Співом українського національного гимну закінчено це під кожним оглядом успішне віче.

Шкільне Шевченківське Свято в Нюарку

На фото (зліва): о. Павло Малюґа, Надя Загайкевич від Кружка Матерей, Люба Олійник, Андрій Павлович, Ірина Турянська, Маркіян Ходновський, Петро Роґальський, Марія Робак, учителька української мови. (Бракує: Христини Лапичак, Лідії Мостової).

В неділю, 10 березня 1974 року в Нюарку, Н.Дж. відбулося Шевченківське Свято, спонзороване Українською Католицькою Школою св. Івана Хрестителя з участю молодечих організацій — Пласт'у і СУМА. В програмі Свята була успішна сценічна картина „Прощай Кирилівко", яку приготовила Марія Робак, учителька української мови в нашій школі. Діточки Садочка зробили чи не найбільше враження своїми деклямаціями та пісеньками, які навчила їх улюблена учителька Віра Ковблянська.

Реферат присвячений Роковинам Тараса Шевченка, у супроводі деклямацій, виконали старші юначки СУМА, мистецький керівник, сот. Юрій Кононів. Драматична інсценізація „Три Душі" була представлена юначками Пласт'у. За підготовку шкільного хору відповідала Сестра Соня, ЧСВВ. Прибранням сцени зайнявся Ф. Луцишин.

Дитячий Конкурс

Нетерпеливо очікуваною точкою на цім Святі була роздача нагород за найкраще написані задачі з кожної кляси української католицької Школи св. Івана Хрестителя на тему: „Чому я гордий, що я українець?" Цей конкурс відбувся за ініціятивою Кружка Матерей при Школі.

Метою цих задач було, щоб діти застановилися над своєю національною ідентичністю та багатством української спадщини. Задачі писані в школі в присутності учителів оцінила учителька української мови, пані Робак. Найтяжче завдання припало членам жюрі, які вибрали найкраще написану задачу з кожної кляси. До жюрі входили: о. Павло Малюґа, Леся Кисілевська-Ткач, ред. Любов Коленська, ред. Зенон Снилик і мґр Адам Гординський.

Роздані нагороди, що їх одержали першуни, були різьблені пам'яткові образи, які були уфундовані Учительським Збором Школи св. Івана Хрестителя, Панею Женею Гащенко і Кружком Матерей.

Нагороди здобули: 3-кляса: Люба Олійник; 4-кляса: Христина Лапичак; 5-кляса: Андрій Павлович; 6-кляса: Ірина Турянська; 7-кляса: Маркіян Ходновський; 8-кляса: по укр: Лідія Мостова і по англ.: Петро Роґальський.

Кружок Матерей надіється, що зможе продовжувати започаткований конкурс з подібними темами в майбутньому.

Відбудеться Пленум ТУСМ в Детройті

Детройт. — В суботу, 4-го травня ц.р у Вейн Стейт університеті при Кес і Воррен вулицях, в центральному будинку університету на сьомому поверсі відбудеться Пленум ТУСМ-Захід. У Пленумі візьмуть участь Осередки Діяльности ТУСМ з Чікаго, Детройту, Мінеаполісу, Парми, Клівленду та зацікавлені студенти з інших місцевостей. Реєстрація о год. 10-й рано. У програмі Пленуму звіт представників поодиноких Осередків Діяльности та Ініціятивних Груп; звіти членів Крайової Управи; дискусія над звітами; панель на тему: „Практичні завдання української молоді в діяспорі". День перед Пленумом, в п'ятницю, 3-го травня о год. 7:30 відбудеться засідання Крайової Управи ТУСМ.

З життя Пластової Станиці в Нюарку-Ірвінгтоні

Пластова Станиця в Нюарку-Ірвінгтоні, одна з найстарших та більших станиць в ЗСА, що все проявляла оживлену діяльність, відбула 5 жовтня 1973 р. чергові Загальні Збори, на яких вибрано нову станичну старшину під проводом пл. сен. А. Миця.

Під цю пору станиця начисляє 339 членів, 16 більше як минулого року, отже майже 5 відсотків росту. В це число входить 43 новаки і 39 новачок, 71 юнаків і 81 юначок, 29 ст. пластунів і 45 ст. пластунок та 24 сеньйорів і 7 сеньйорок.

Станиця відбула два святочні апелі: в дні 4 листопада 1973 р. з нагоди Листопадового Зриву та дня 27 січня 1974 р. з нагоди Свята Незалежности та Соборности Української Держави. При участі всіх уладів станиці та багатьох громадян переведено святочні накази з відповідною програмою, на яку складалися короткі доповіді, пластові повідомлення, відзначення та заприсяження.

У святочному часі станиця перевела „Коляду" на яку зібрано 3,157.25 дол., з яких 308.50 дол. було призначено на „Фонд Верховного", 131 дол. на церкву св. Івана Христителя, а решту на пластові потреби.

Як щороку, пластуни і пластунки зійшлися 5 січня 1974 р., щоб спільно відсвяткувати традиційну „Свічечку" — день в якому пластуни цілого світу лучаться символічно з українським народом, щоб спільно звеличати народження Спасителя. Представники всіх Уладів засвітили свічечки й після молитви і слова всч. о. пароха П. Малюци та слова станичного пл. сен. А. Миця, поодинокі гуртки і рої виступали зі своїми точками та співали коляди й щедрівки. Також уладжено передсвяточний базар, на якому пластунки і пластуни продавали мід, мак, пшеницю, святочні картки, книжки та предмети власного виробу (прикраси на ялинку, вишивки, малюнки, тощо).

Карнавалові вечорниці з презентацією дебютанток (гурток „Берізки") відбулися 2 лютого 1974 р., про що був більший допис у „Свободі".

Юнацтво взяло участь в „Орликіяді", що відбулася 10 - 11 листопада 1973 р. на Союзівці. 44-тий курінь юначок здобув 3-тє місце, а його членка, пл. розв. Н. Редька була вибрана гетьманівною. У відбиванковому турнірі, що його уладили 2 грудня 1973 р. курінi УСП-ів „Червона Калина" та УСП-ок „Чортополохи", 20-тий курінь юначок та підготовчий курінь ім. С. Бандери юнаків здобули перші місця, а 44-тий курінь юначок здобув друге місце.

Пластова молодь взяла активну участь у Шевченківському Святі 10 березня 1974 року, виконуючи інсценізацію „Три душі".

І.В.Т.

Вечір двох поетів у Чикаґо

З ініціятиви Українського Інституту Модерного Мистецтва 16-го березня ц. р., в домівці „Левів" в Чикаґо, відбувся вечір двох поетів, а саме: нашого чикаґського Юрія Коломийця та совєтського поета з Черкащини Миколи Воробйова.

Коротке слово про творчість Юрія Коломийця прочитав поет Олег Коверко. Прелеґент звернув увагу на найбільш характерні прикмети поезії Юрія Коломийця, зараховуючи його до чисто українських романтиків. Коломиєць також подібний до Воробйова, українського підсовєтського поета, своєю абстрактністю, українською тематикою, чистою, прозорою синтаксою, частими ідіоматичними зворотами й не менш народним словником.

Колишня заява неокласика Михайла Драй - Хмари про те, що він любив „слова ще повнодзвонні, як мед пахучі й дзвінкі, слова, що в глибині бездонній пролежали глухі віки", також характеризує нашого чикаґського Коломийця.

Про поезію українського поета із Черкащини, Миколи Воробйова, промовляв на вечорі, всім добре відомий, Дмитро Грушецький. Він заявив, що Воробйов вже своїми першими творами, які появилися в журналі „Дніпро" ще 1965 р., зарекомендував себе своєрідним поетом. Він майже цілком вирізнився від своїх совєтських сучасників і відважився передати свої почуття і світосприймання в абстрактній формі.

Грушецький відмітив, що першу збірку Воробйова „Золота липа" режим не допустив до друку. Його вірші перестали друкуватися на сторінках журналів. Проте, ця збірка, в машинописній формі, поширювалася на Україні, всупереч волі режимних „літературних наглядачів". Совєтський критик Леонід Новиченко зараховував Воробйова разом з Василем Голобородьком та ін. до „вузенької групи авторів, яким треба прикласти чималих зусиль щоб вийти із стану того холодного камерного усамітнення, на яке вони самі себе прирекли".

В другій частині вечора приявні мали нагоду почути з уст Коломийця найновіші зразки його поезії. Він відчитав декілька віршів, між ними довгу поему „Живоглаз", яка тематично сягає в роки його дитинства.

Рецитатор Д. Грушецький відчитав дев'ять віршів Миколи Воробйова, які викликали в слухачів справжній подив.

Обом поетам треба віддати признання і побажати їм довгого і плодотворчого шляху.

Яр. Василів

ЗНАК ЧАСУ

(Закінчення на стор. 3-ій)

дом надзвичайна сесія ОН є найвиразнішим знаком нашого часу. Невесело це все слухалося А. Громикові. Колись виступи совєтського повпреда в таких ситуаціях були знаменитою нагодою для нашумілої і брехливої фразеології і оптимістичних віщувань остаточної перемоги „кращого ладу", яким мав нібито бути большевизм; сьогодні СССР знайшовся на належному йому місці — головного ворога людського роду. Громико відбивався, як міг, накінець відрікся і засудив дотеперішнє основне твердження червоної Москви про поділ світу на „убогих" і „багатих" і шукав утечі в розхвалюванні благ, які має принести зі собою американсько - совєтське відпруження. І тому не диво, що промову китайського представника супроводили рясні оплески більшости присутніх, а „адвокатська" оборона совєтської імперіялістичної політики Громика викликувала іронічні усміхи.

Таким чином ця надзвичайна сесія Генеральної Асамблеї, яка викликала різні сумніви й застереження, виконала добре завдання. Хоча багатьом це немило, але вона є найвиразнішим знаком нашого часу, в якому навіть найменші країни добиваються своїх суверенних і рівних прав і не бояться протиставитися найбагатшим і наймогутнішим.

Вітаємо нового українського лікаря д-ра Мирослава Олійника

З приємністю реєструємо ще одного молодого професіоналіста д-ра Мирослава Олійника.

Д-р М. Олійник є сином пані Наталки (з дому Лонкевичів — близька родина нашого поета - письменника Богдана Лепкого) та інженера А'рсена Олійника, який працює у фірмі проєктування електрівень.

Д-р Мирослав народився 27-го вересня 1947-го року в м. Авґсбурзі, в Західній Німеччині, в таборі Соммер Касерне.

В травні 1949 р. він прибув із батьками до ЗСА, які поселилися в Чикаґо. Тут ходив до початкової і середньої школи і закінчив 4 роки Іллінойського університету. В 1970 р. почав він свої медичні студії в Стріч Скул оф Медісін. Завдяки своїм здібностям і працьовитості, звернув спеціяльну увагу д-ра Фріарка, керівника хірургічного відділу Лайола шпиталю, який взяв його під свою опіку.

Дня 3-го лютого 1974 р. одержав він диплом доктора медицини, а в березні почав свою шпитальну практику в Лайола шпиталі. Крім своїх медичних студій, д-р Олійник пройшов матуральні курси українознавства. Він належав до СУМА, Осередку ім. М. Павлушкова та був одним із виховників, а також був членом ТУСМ і Медичної Громади при УЛТПА.

Д-р М. Олійник має брата Романа — тепер студента права, і сестру Ірину, що прийнята також на медицину Лайольського університету, і наймолодшого брата Богдана, який ще ходить до середньої школи. Українська медична громада в Чикаґо складає молодому лікареві ґратуляції та побажання успіхів в медичній і українській суспільній праці.

На закінчення висловлюємо велике признання для батьків, що віддали так багато праці і дбайливости, щоб післати своїх дітей на вищі і професійні студії.

д-р Павло Пундій
студентський референт УЛТПА

ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ"

На цьому місці друкуємо імена тих ВШ. Громадян, що надіслали свою добровільну доплату до передплати та свою пожертву на фонд „Свободи" та її видань: англомовного „Українського Тижневика" і дитячого журналу „Веселка", і потверджуємо з подякою висоту одержаної суми.

ЛИСТА ч. 7

д-р М. Сатурський, Нюкамерставн	17.00
інж. Г. Василевський, Гаррісбурґ	10.00
О. Михаленко, Фт. Лаудердейл	10.00
В. Робак, Гартфорд	10.00
П. Савчук, Міддл Віллидж	10.00
М. Токар, Рочестер	9.00
М. Дзядів, Джерзі Сіті	7.70
О. Борух, Денісєнвілл	7.00
В. Лесюк, Санта Моніка	7.00
О. Троян, Македонія	7.00
Ю. Шавалюк, Гакетставн	7.00
А. Масси, Джерзі Сіті	6.00
Б-во Пресвятої Тройці Відд. 320 УНС — Балтимор	5.00
І. Кохановський, Норт Берґен	5.00
М. Кулинич,	5.00
І. Курах, Тітусвілл	5.00
С. Медвідська, Торонто	5.00
П. Рева, Савт Дірфілд	5.00
А. Філяс, Рочестер	5.00
Т. Моторний, Вашингтон	4.50
К. Денисенко, Вашингтон	4.20
Л. Намака, Гедлей	4.00
Р. Рак, Вассайк Стейт Скул	4.00
Г. Робякін, Ст. Пол	4.00
І. Холева, Гемтремк	4.00
В. Балюк, Бруклин	3.00
В. Богацький, Нюарк	3.00
К. Коблян, Джерсі Сіті	3.00
О. Кміцикевич, Перу	3.00
М. Корінець, Лос Анджелес	3.00
О. Король, Рочестер	3.00
Т. Литвиненко, Феніксвілл	3.00
В. Мних, Іст Бронсвік	3.00
К. Підперигора, Детройт	3.00
Е. Піндічук, Скарборо	3.00
М. Сарабин, Довагіяк	3.00
М. Сверида, Рочестер	3.00
В. Смолінський, Бофало	3.00
А. Тарадайка, Перу	3.00
В. А. Цетенко, Парсіпані	3.00
д-р Т. Чуй, Ракс Гилл	2.60
І. Бачинська, Вайтголл	2.00
В. В. Білан, Рочестер	2.00
А. К. Бурей, Фенікс	2.00
М. Голіян, Елмвуд Парк	2.00
М. Гудзоватий, Рочестер	2.00
Н. Демчер, Патсвілл	2.00
А. Дорошенко, Томс Рівер	2.00
К. Дубас, Філядельфія	2.00

Г. Іванович, Балтимор	2.00
М. Захаричук, Гарден Сіті	2.00
А. Зданкевич, Детройт	2.00
М. Каришин, Дюмонт	2.00
В. Кікта, Ірвінгтон	2.00
І. Кініцький, Філядельфія	2.00
М. Кобилянський, Лонґ Айленд Сіті	2.00
Ю. Козяк, Бруклин	2.00
Г. Курач, Янґставн	2.00
Л. Кучерська, Бруклин	2.00
З. Лазуренко, Вудс	2.00
М. Лисий, Тандер Бей	2.00
В. Литвин, Ст. Кетринс	2.00
І. Малко, Балтимор	2.00
П. Марчиха, Філядельфія	2.00
М. Медвідь, Нюарк	2.00
Н. Мерена, Джонсон Сіті	2.00
Л. Нагнибіда, Ірвінґтон	2.00
В. Оберемко, Чикаґо	2.00
В. Пакуляк, Міннеаполіс	2.00
І. Пиртко, Філядельфія	2.00
Г. Підлуська, Лівінґстон	2.00
д-р В. Прокопів, Віденорт	2.00
Т. Ракочий, Олбані	2.00
В. Реновец, Савт Плейнфілд	2.00
А. Рибчинський, Омага	2.00
В. Сироїд, Еспаноля	2.00
Ф. Сова, Асторія	2.00
О. Стеткевич, Ріґо Парк	2.00
д-р А. Р. Стрільбицький, Форт Вейн	2.00
Г. Тесленко, Трентон	2.00
В. Труфин, Амстердам	2.00
Ю. Укарма, Норвіч	2.00
М. Фафендик, Шебойген	2.00
Л. Хомко, Волнатспорт	2.00
С. Чопек, Міллвілл	2.00
Т. Чучман, Амстердам	2.00
О. Шендюк, Ветерофілд	2.00
В. Яцикевич, Гаятсвілл	2.00
О. Бурбан, Кліфтон	1.20
О. Целевич, Лонґ Айленд Сіті	1.20
А. Яцюк, Детройт	1.20
И. Боровський, Філядельфія	1.00
Л. Івашина, Філядельфія	1.00
О. М. Масюкевич, Ню Йорк	1.00
М. Мікула, Гарфілд	1.00
М. Палко, Ґлен Спей	1.00
А. Сохоцький, Рочестер	1.00
М. Харчук, Міннеаполіс	1.00
М. Сваричевський, Гіксвілл	1.00
П. Ясінський	1.00

ЛИСТА ч. 8

Манастир св. Йосафата Глен Ков	12.00
М. Пукіш, Рочестер	12.00
П. Данилюк, Вієнна	7.00
В. Доляк, Асторія	7.00
Т. Ковалюк, Лічбурґ	7.00
В. Мельник, Ст. Кетринс	7.00
М. Слук, Рочестер	7.00
Н. Сопівник, Чикаґо	7.00
С. Чеканський, Олифант	7.00
М. Филь, Торонто	6.00
Д. Комаринська, Форест Гіллс	5.00
М. Лісаченко, Плейнвелл	5.00
І. Павловський, Бофало	5.00
Г. Половинко, Клівленд	5.00
І. Бойко, Нокс	4.50
К. Гуральний, Ню Йорк	4.20
В. Чайка, Гавкінс	4.20
М. Грипич, Чикаго	4.00
П. Турчин, Рено	4.00
К. і М. Безкоровайний, Вестгемптон Біч	3.00
Н. Вербяна, Ірвінґтон	3.00
В. Гоїк, Петерсон	3.00
А. Долинський, Ірвінґтон	3.00
І. Потучко, Філядельфія	3.00
М. Протас, Кортленд	3.00
Ф. Савечка, Гартфорд	3.00
П. Самотіс, Монтреаль	3.00
Н. Стефанів, Філядельфія	3.00
Г. Турчак, Феніксвілл	3.00
К. Шевчук, Рочестер	3.00
С. Шилькевич, Трентон	3.00
П. Завадський, Клівленд	2.20
М. Шумило, Лексинґтон	2.20
С. Бурий, Сейлем	2.00
П. Ванаш, Міннеаполіс	2.00
П. Вільшинський, Юніон	2.00
И. Войтович, Ню Йорк	2.00
І. Вороняк, Аллентавн	2.00
І. Гайдукевич, Флинт	2.00
В. Гірчица, Віллимантик	2.00
Ю. Гощуляк, Клівленд	2.00
А. Дяків, Канога Парк	2.00
И. Іванчук, Віндгем	2.00
О. Зарічний, Сиракюз	2.00
Л. М. Зобнів, Вінгемтон	2.00
В. Камінський, Парма	2.00
А. Каніщак, Пікскілл	2.00
П. Кісіль, Бруклин	2.00
С. Кириленко, Белойт	2.00
О. Кміцикевич, Перу	2.00

М. Коренда, Детройт	2.00
П. Кравчук, Філядельфія	2.00
І. Криско, Бріджпорт	2.00
Н. Крук, Форт Лаудердейл	2.00
Г. Кузів, Вайндотте	2.00
Г. Кук, Асторія	2.00
І. Кусий, Лейк Ворт	2.00
И. Куць, Трентон	2.00
П. Лавринюк, Сіеттл	2.00
М. Ленчук, Елмгурст	2.00
Р. Лесів, Вудбайн	2.00
О. Ліщинський, Чикаго	2.00
О. Лободоцький, Лівонія	2.00
Л. Ломиш, Данкірк	2.00
Ф. Мартинюк, Грімсби	2.00
А. Масаковська, Норт Арлінгтон	2.00
Б. Мельник, Монтреаль	2.00
М. Микитів, Стайвесант	2.00
І. Молодич, Маратон	2.00
П. Нагай, Вест Айслип	2.00
І. Настюк, Юніон	2.00
Н. Николайчик, Чикаго	2.00
В. Овсяник, Бріджпорт	2.00
С. Патроник, Алтуна	2.00
Г. Пенко, Чикаго	2.00
Ю. Приймак, Детройт	2.00
Д. Розлопа, Нюарк	2.00
М. Романишин, Мейфілд	2.00
О. Росляк, Едмонтон	2.00
М. Рябець, Нюарк	2.00
О. Саноцький, Кліфтон	2.00
А. Сенишин, Ірвінґтон	2.00
Е. Скоцко, Сілвер Спрінґ	2.00
д-р Е. Стецьків, Тонаванда	2.00
О. Таран, Річмонд	2.00
І. Терлецький, Піттсбурґ	2.00
М. Тимків, Філядельфія	2.00
І. Тромса, Трумбул	2.00
А. Филипович, Міннеаполіс	2.00
С. Фіголь, Вудбрідж	2.00
А. Чорний, Чесапік Сіті	2.00
Г. Шевчук, Ковентрі	2.00
І. Шпак, Джерзі Сіті	2.00
И. Якимів, Кентон	2.00
А. Букшований, Вайон	1.00
о. Ю. Гулей, Александрія	1.00
М. Заяц, Вашинґтон	1.00
В. Лех, Гартфорд	1.00
М. Микитинський, Рочестер	1.00
Г. Семененко, Монтреаль	1.00

Світлій пам'яті Івана Лучкова — невіджалуваного приятеля Пласту

Ще от день — і все ми,
все покинемо
Для блакитнокрилої
плавби.
(Максим Рильський)

Неминуче прийшло!.. Вістки, що вечірньою порою 23-го лютого цього року Іван Лучків відійшов від нас назавжди, не сприймала довго ні наша свідомість, ні серце. Здавалося, що з недугою він боротиметься, що зможе віддалити її смертельне жало хоч на рік-два. Покійний краще себе почував, був на Пластовому З'їзді при кінці листопада, працював у статутовій комісії, забігав до канцелярії, плянував діяльність...

Місяць після смерти, під час відвідин родини Покійного, провели ми на розмові про його життя. За вікном, що відкривало простір, білими метеликами спадали сніжки. Здавалося, що вони не хочуть чіплятись землі, що бояться її доторкнутись..., як наші спогади не хотіли примиритись з дійсністю. Перебування в домі, де кожна дрібничка нагадувала присутність друга Івана, спонукувала думати про нього живого, будувати його сильветку.

Іван Лучків — син Підкарпаття. Народився 18 січня 1923 року в селі Дорожів біля Самбора. Середню освіту здобув у Дрогобичі, доїжджаючи до школи щоденно потягом. Старшого брата розстріляли большевики, батько (помер тому два роки) мати і сестра не повернулися до рідного краю після довгого заслання на Сибірі. І досі вони перебувають у Московщині.

По закінченні середньої школи в Дрогобичі, воєнна хуртовина кинула Івана Лучкова до Касель в Німеччині. Тут ще раз склав матуру в німецькій гімназії, щоб могти студіювати політехніку, яку вже був почав у Львові. Навчався у високій технічній школі в Дармштаті до 1947 року, а прибувши до Торонта в 1950 р. закінчив ці свої студії в Торонтонському Університеті.

В році 1948 одружився із студенткою медицини Володимирою Турченяк, в 1949 році народилася доня. Не легкі були початки перебування у нових обставинах.

У Торонтонському університеті зацікавився нуклеарною фізикою, і як фахівець цієї ділянки, швидко авансував у своїй професійній праці від рисівника у фірмі „Вайсрой" до екзекутивного заступника президента фірми.

Наукові зацікавлення Покійного виявилися також і в його замилуванні до книжки, до бібліотекарства, а особливо до бібліографії. З книжкою з юнацьких років не розлучався. Перше, що він брав із собою на мандрівку, — була книжка, вона була в його житті річчю першої потреби.

До Пласту Іван Лучків прийшов із своїми дітьми. Перед пластуванням займався українським спортом. У Пласті працював при організації таборів, імпрез, пластових публікацій, служив порадами, готовістю прикласти рук до кожної корисної справи. Працював спочатку у Пл. Станиці Торонто, потім у КПС на різних постах, організував пластові зустрічі, допомагав у редакції пластових журналів. Зустріч „Шляхами піонерів" 1970 р. у 100-річчя Манітоби, у програмі якої була мандрівка юнацтва (понад 500 осіб) автобусами й таборування в щораз то іншому місці поселення українців у Манітобі, була зразковою. Кожний подивляв справність її організації, яка спочивала на плечах друга Івана.

У нас, — ближчих співпрацівників Покійного, — безліч незабутніх споминів, які мовою фактів вияскравлюють його індивідуальність.

Пам'ятаю кілька днів по смерти Зенона Зеленого, з яким близько співпрацював і приятелював, Покійний усвідомлював нас у Пласті в тому, що нашим обов'язком є зібрати спомини про померлого від учнів і вчителів, щоб зберегти у пам'яті сильветку цього вийняткового вчителя, казав тоді: „Такі люди не можуть зникати з пам'яті людей!" Досі чую цей вислів. Він зобов'язує... І у відношенні до Івана Лучкова тимбільше тому, що сам він був вийнятково скромна людина. Ніколи нічого про себе не оповідав, навіть найближчі в громаді мало що знають про нього.

Наша розмова протягнулася далеко поза північ. Дружина розповідала про Покійного як батька і товариша життя, а я про співпрацю Пласті. Покійний Іван був зразковим батьком і опікуном родини, дбав про прищеплення доні й синові найглибших засад релігійного і національного виховання, жив і тішився ростом дітей — їх інтелектуальним, духовим розвитком. Любив часом поділитися своєю радістю з їх осягів з приятелями. Щеміло серце, коли я довідалась, що перед смертю Покійний висловив жаль: „Я так хотів би бачити наших дітей вповні дорослими, хотівби бачити що з них матимуть користь батьки і спільнота".

Це немов батьківський заповіт для залишених дітей.

Ідімо слідами Покійного Івана, берім собі примір з його життя, яке було виповнене працею для родини, організації і Батьківщини.

Тоня Горохович

ТАРЗАН, Ч. 7109. Тарзан помилився

Чи ти знаєш, що знаходишся в заповіднику, де заборонено полювати?
Певно, що знаю!
Ти на своєму коні віз тіло вбитої антелопи!
О, так!
...Я, приятелю, є Пітер Крисп, комішенер цього заповідника! Я досліджував діяльність браконьєрів, коли знайшов цю вбиту тварину!
Ой, Тарзане, думаю, що ти помилився!